

Fra almisse til aldersrente.

Scenen er sat i et gammelt fiskerhus på Askø i 1922. Døren til køkkenet står åben ud til urtehaven.

Inde fra køkkenet med det gamle brændekomfur lyder der høje snøft og kvindegråd. På slagbænken over mod væggen sidder fisker Jens Peter Jørgensen, 69. og Askøs daværende sognefoged. Over mod den gamle jernvask står Jens Peters kone Sophie på 67 år. Det er Sophie, som græder. Sophie og Jens Peters barnebarn Harry på 10 år er også til stede i køkkenet.

Sognefogeden forsøger sig endnu en gang: ”Jamen Sophie, Aldersrente er ikke fattighjælp, det er en ny lov fra 1922, og **en ret** alle danske mænd og kvinder over 65 år har”. Men Sophie jamrede videre: ”Skulle hun og Jens Peter nu til at modtage **almisse**? De har dog altid klaret sig selv hele deres liv uden at lægge sognet til byrde. 13 børn var opvokset i det fattige fiskerhjem og alle var godt i vej”.

Sognefogeden rystede på hovedet, her var vist ikke noget at gøre, han kunne forklare det igen og igen, at den nye lov om aldersrente ikke længere var at betragte som ”fattighjælp”, men derimod en ret, som alle danske borgere kunne modtage – uden at

en embedsmand først skulle skønne, om man var berettiget til den.

Tilbage i køkkenet sad Sophie, Jens Peter og deres barnebarn Harry. Jens Peter klappede Sophies hånd og sagde: ”Du skal se lille mor, vi klarer os nok uden den hjælp, vi behøver jo ikke så meget. Og jeg kan da stadig fange lidt fisk til dit og mit daglige brød”.

Og sådan blev det i det lille fiskerhus, som for øvrigt stadig ligger på Askø (”Karboes hus”, Lilleøvej). Loven om aldersrente blev vedtaget i 1922. I 1955 var der stadig 1/3 af de ældre medborgere i Danmark, som nægtede at modtage aldersrente, fordi de mente det var fattighjælp.

I 1958 kom loven om folkepensionen og samtlige partier i folketinget arbejdede nu hen mod det, vi i dag kalder velfærdsstaten.

Data:

Harry var søn af Cecilie og Jens Nikolaj Jensen, Toftegaard. Cecilie var en af de tretten søskende fra fiskerhuset.

Jens Peter Jørgensen f. 1854 på Femø, død 1941. Gift med Sophie i Askø Kirke 1877.

Sophie Jørgensen, født Rasmusdatter, f. 1856, død 1929.

Sophie og Jens Peter fik 13 børn, som alle klarede sig godt. Parret havde guldbryllup i 1927.

Jens Peter fiskede hele sit liv med sine sønner fra kvasen ”De tretten søskende”.

